

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in večja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje "Katal. Hukovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitivre za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Avstrijski proračun.

Vsako leto predloži finančni minister poslancem v državnem zboru račun državnega gospodarstva za prihodnje leto, vse dohodke, ki jih bo imela država, in vse stroške za uradnike, državni dolg, vojsko, upravo in gospodarstvo. Za vsakega državljanega je zanimivo vedeti, kako se pri nas z davkom gospodari. Priobčujemo torej najvažnejše številke.

Za leto 1911 upa finančni minister vseh dohodkov 2818 milijonov kron, to je vsak avstrijski državljan naj bi plačal po 93 kron. To seveda niso le direktni davki. Znesek plačuješ, ko vživaš kavo in sladkor, ko rabiš tobak in se voziš po železnici.

Davki sami bodo prinesli 1698 milijonov 250.800 kron. Od tega zneska ne znaša zemljški davek niti 50 milijonov. Lani so imeli davke za 36 milijonov nizje proračunjene.

Posebni davki znašajo:

	mil. K	mil. K
hišnorazredni	937	letos več za
obrtni	3679	1027
od akcij in bank	665	1.75
osebna dohodnina	81	211
sladkor	144	8
pivo	775	manj
petrolej	22	več
od zaklanih živine	172	0.5
davek od voznih kart	225	22
loterija	343	1

Od tobaka pričakujejo vseh dohodkov 290 milijonov. Čez ta davek se še najmanj pritožujejo. Naša država je največji tobačni tovarnar na svetu. Še na tuje prodamo domači cigar za več milijonov. Plače delavcem in delavkam znašajo v tobačnih tovarnah 29'8 milijonov, ostala uprava do 10 milijonov; tobaka kupijo doma za 22 milijonov, na tujem za 40 milijonov kron. Le na Rumunskem hoče vlada kupiti v prihodnjih letih do 2 milijona kg tobaka. Morebiti bi tudi pri nas na mnogih krajih tobak dobro uspeval, ko bi ga smeli pridelovati. Država ima pri tem najboljšem podjetju 183 milijonov čistega dobička. — Vse železnice donašajo 811.156.400 K, to je 34 milijonov več kakor lani, stroški 749.776.900 kron. Pri tem je proračuneno, da se bo 116'2 milijonov dalo za nove železnice. Denar, ki ga imamo v železnicah, se prav slabo obrestuje. Pravijo, da pri nas ne znamo s tem gospodariti. Od pošte, brzojavov, znakm, bo dohodkov v trgovinskem ministrstvu 205 milijonov, za 13 milijonov več kakor lani.

Stroški so pa tudi veliki:

Za najvišji sodni dvor damo 11'3 milijonov, ravno toliko na Ogrskem, torej skupno 22'6 milijonov.

PODLISTEK.

Iz sanj v življenje.

(Slika; spisala Marica T.)

Lepa narava je vzela slovo,
pisane rožice več ne cveto ...

Mrzel, jesenski večer! Iz megle je nalahan pril dež, in le zdaj pa zdaj je potegnil veter, prinašajoč debelejše kaplje. Bila je ena izmed onih mrzlih noči, ko umira narava, ko mrzli jesenski piš pojne na grobničo krasnemu življenju v naravi.

Poveliki cesti proti mestu je stopala deklica, počasi, neenakomerno, ne vedoč kam, lačna in brez kruha. Veter je kaj čudno pihjal z njeno raztrgano, ubožno obleko, in sama je večkrat pogledala na že premrzle noge, kjer so ji moleli prsti iz obuvala.

Cutila se je tako osamljeno, kot še nikoli. Vzbuđila se ji je želja, splavati tja daleč v sinje višave za ljubo ji mamico in predobrim očetom. Oh, koliko časa ju že ni videla!

Oh, ko bi splavala ptica meglena —
gori v sinje višave,
da bi se videla mama draga ...

Iz premišljevanja jo vzbudi nekaj bliščecega na tlaku. Pripogne se, da vidi, kaj je. Bila je majhna, srebrna svetinjica.

Za cesarsko pisarno 189.000 K. Državni zbor stane 4.165.083 K; za vojaštvom in skupne zadeve 324 milijonov, in deželno brambo 97 milijonov. Za pouk in bogičastje, to je vse državne šole in univerze 105 milijonov; finančno ministrstvo porabi 854 milijonov, trgovsko ministrstvo 223 milijonov, justično ministrstvo, torej vse sodnije, 87 milijonov; za nova poslopja 25 milijonov; ministrstvo javnih del 100 milijonov. Za same pokojnine bo treba plačati visokim in nizkim gospodom 111 milijonov. Le bivši ministri dobijo čez 700 tisoč kron pokojnine na leto. Za te je jako dobro. Če so le nekaj dni v tej visoki časti, dobijo za celo življenje 8000 do 16 tisoč kron pokojnine na leto. Pokojnina se je le od lani zvišala za 12 milijonov kron.

Se pred šestimi leti so znašali vse dohodki avstro-ogrške države le 1800 milijonov, in približno toliko tudi stroški. Torej smo v tem kratkem času napredovali za 1000 milijonov dohodkov in stroškov. Takrat so znašali vsi direktni in indirektni davki 1339 milijonov kron, zdaj znašajo 1698 milijonov. Od tobaka smo dobili takrat le 320 milijonov, zdaj 390 milijonov, od loterije 27 milijonov, zdaj 35 milijonov. Povsod se nam kaže živahen napredek, ki prav živo priča, da hočejo ljudje dobro živeti.

Slabo je pa za nas, da gre toliko našega denarja na tuje. Vsako leto damo blizu 400 milijonov K za same obresti tujim kapitalistom od našega dolga. Večina tega denarja gre na Francosko. Prejšnja leto smo se odškodovali s kupčijo. Ker so bile letine dobre, smo dobili od tujih držav za svoje izdelke, posebno za živino, sladkor in razne obrtne priprave čez 300 milijonov kron več, kakor smo mi plačali drugim. Vsled slabe letine v zadnjih letih smo pa morali do 400 milijonov več doplačati tujcem, kakor smo dobili mi. Tu se zopet vidi, da trpijo vsi, če se kmetu slabogodi. Potem takem smo v zadnjem času dali na leto 800 milijonov več tujcem, kakor smo od njih prejeli.

Mažari so pa precej za nami. Tam ima država 1671 milijonov dohodkov. Je res le 19 milijonov ljudi, pri nas pa 29 milijonov, vendar smo mi precej na boljšem. Pri nas pride na vsakega človeka natančno 9'3 K davka, na Ogrskem le 7'7 K. Lahko bi pa tudi rekli, da so pri nas hujši davki, kakor na Ogrskem. Mi pa vemo, da smo imovitejši in bolj petični, kakor Ogri.

Argentinsko meso.

Kakor da bi prišel nov odrešenik v deželo, tak krik in šum je nastal, ko je pretekli teden dospelo na parniku Wyandotte argentinsko meso v Trst, in oddot razposlalo v mesta, ki jih je vlada že v naprej določila. Ponekod so se vedli meščani kakor znoreli

"Prodala bom to," reče sama pri sebi, "in za to, kar budem dobila, si lahko kupim kruha."

Sele sedaj je spoznala, da je prišla v svoji zamišljenosti čisto do mesta. Hitro stopi k zlatarju.

Gospa zlatarjeva je sedela pri mizi in nekaj brala. Ko opazi deklico, jo hitro vpraša, česa želi.

"Milostna gospa, tu sem našla nekaj, mislim, da bo srebrno. Prosim Vas, če hočete kupiti, ker rabim denar. Uboga sem, sama na svetu, lačna in brez kruha. Za ta denar si kupim vsaj za nekaj dni kruha in nekoliko tople juhe," prosi deklica.

Pri spominu na kruh in toplo juho se je zganiла in nevede tlesknila z jezikom, da jo je gospa čudno pogledala.

Svetinjico, kojo ji je podala deklica, nekoliko ogleduje, potem pa pravi:

"Kupujemo sicer zlate in srebrne reči, a da bi kupila to, mi noče v glavo."

"Saj je to srebro, ali ne milostna?" vpraša nekoliko v strahu deklica.

"Vem, da je srebro, a ti hočeš prodati mogoče že blagoslovljeno svetinjico, na kateri je naslikana Devica Marija," jo poučuje gospa.

"Kdo je ta Marija?" se čudi deklica. "Tudi jaz sem Marija imenovana, torej je tukaj mogoče ravnati tako siromašna deklica naslikana, kaj ne?"

"Kako? Ubogi otrok, ali ne veš, da je to preblažena Devica Marija, mati Sina božjega, ki nas je odrešil?"

"Od česa nas je odrešil in kje nas je rešil?" povprašuje nevedna deklica.

"Od pekla, in nam odprl vrata v nebesa."

vsled tega dogodka. Čakali so na kolodvorih meso in ga hodili v trumah gledati v mesnice.

Vlada je odredila, da mora imeti vsak mesar, ki prodaja to meso, na mesnici zunaj napis "Argentinski meso". Drugega mesa kot argentinskega na isti stojnici in v isti mesnici istotako ne sme prodajati. Tudi ne sme prilagati argentinskemu mesu kosti domače živine. Mesarji so razen tega primorani, prodajati argentinsko meso po določenih cenah, sprednji del kg po 1 K 20 vin., zadnji del kg po 1 K 40 v. Mesarje, ki bi se ne ravnavali po teh predpisih, zadegne občutna kazen.

V devetdesetih letih preteklega stoletja se je odigrala v Avstriji enaka igra. Vse je kričalo, da je kruh predrag, in da se mora uvažati vsled tega tuje žito. In prišlo je k nam žito iz Argentinije in iz Severne Amerike. Cene našim žitnim vrstam so padle neprimerno nizko, kmet-poljedelec ni dobil za svoj trud nobenega plačila, ampak je delal z izgubo, a meščani so jedli kljub vsemu temu kruh in žemlje ravno tako dragi kot prej. Takrat se je zadal strahoviti udarec našemu avstrijskemu poljedelstvu, katerega še dandanes občuti, sedaj se hoče enako silno udariti avstrijskega živinorejca. Žalostno pa je posebno, da se najdejo ljudje, kateri od veselja poskušajo, ko se kopljje grob našemu kmetu.

Avstrijska vlada je dovolila 10.000 ton uvoza argentinskega mesu, to je toliko, kakor da bi se dovolilo Argentiniji uvoziti 30 do 35 tisoč volov. Kako parmetna je naša politika tudi na tem polju, je razvidno iz tega, da se tako tuji deželi, kakor je Argentinija, s katero nimamo nič skupnega, dovoli izredno visoko število uvoza, dočim se sosednji Srbiji namerava po novi trgovinski pogodbi dovoliti le 15.000 volov. Resnici na ljubo moramo seveda omeniti, da je ogrska vlada avstrijsko dovoljenje glede uvoza argentinskega mesu omejila na 2000 ton, in s tem živinorejcem vsaj nekoliko prisikočila na pomoč. Sedaj se kaže, da ima pogodba z Ogrsko vendar tudi svoje dobre strani, zato pa je tudi svoječasno Plojev klub, ki druži v sebi protiljuške liberalne poslavce, s tako silo nastopal proti nagodbam. Ako bi danes ne imeli nagodb, bi avstrijski živinorejci tudi nobene zaščite ne imeli.

Splošno je znano, da argentinsko meso ni dobro, a tudi ne mnogo ceneje, kakor naše. A veselje vlaža v meščanskih in protikmečkih krogih radi tega, ker se zada sedaj udarec kmečkemu stanu in se ga zopet občutno oslabi. Čim slabejši je kmet, tem svobodnejši so obrtni, trgovski, fabriški in meščanski sloji. Toda vprašanje je, ali bo pogin kmečkega stanu za državo koristen? Prepričani smo, da ne. Zato se bodo naši listi, naše organizacije in naši poslanci borili proti vsem sovražnikom kmečkega stanu in proti

"In kje so ta odprta vrata? In ali je tam toplo in je dovolj jesti?" povprašuje Marica.

"Ti torej ne poznaš Boga, ne njegove presvete Matere?"

"Seveda ne! Sama sem na svetu. Oni, koje sem ljubila, so mi umrli in me pustili samo tukaj. Brez cilja, brez upanja na boljšo bodočnost živim v nadi, da se skoro preselim v brezsanjsko, boljše življenje. Da, umrla bom, videla, in se po dolgem hrepenuju sešla z onimi, koje ljubim ..."

"Dete moje!" reče gospa, "Ali hočeš, da te popeljem jaz v hišo, kjer boš našla svojo srečo? Tam ne boš trpela ne mraza ne lakote, učila se Boga ljubiti, ga spoznavati in mu služiti?"

"Nič več mraza, nič lakote? Ali se gre tje skoz tista odprta vrata? Saj so potem to nebesa, kaj ne?"

"Ne, nebesa to še niso, toda pot je, po kateri se pride tje."

In dobra gospa je peljala Marijo skozi druga vrata v hišo, kjer je dobila večerjo, kakoršne v svojem življenju še ni vžila. Kmalu potem je spala v snažni postelji.

Drugi dan jo je peljala gospa v samostan, kjer so jo sprejeli kot pridno učenko. Par let pozneje je sprejela redovno obliko sestra usmiljenka. Ob tej slovesnosti je dala gospa zlatarjeva svetinjico nazaj, rekoč: "Vzemi svetinjico, hrani jo, ker za-te ni samo srebrna, ker ti je pomagala najti srečo. Naj te bori v življenju v gremkostih tvojega stanu, in gotovo ti bo spremljevalka skozi odprta vrata v nebesa, aki bo živila po naukah Križanega."

vsem uvedbam, s katerimi hočeo njegove moći oškodovati. Liberalci hočeo zakriti svoje protikmečko stališče s tem, da uprizarjajo takozvane farške gonje, nemškutarji svojo agitacijo za nemštvo, toda ne bomo jum dali miru, temveč jih neusmiljeno razkrinkali.

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 13. januarja: Avstrijska delegacija bo sklicana na 30. januarja. Vendar bo zborovanje delegacij šele 10. ali 12. februarja. Do tedaj bodo zborovali odseki. — Med Rusi in Nemci je opažati veliko zblizanje. Znano je, da je že Bismarck, veliki Nemec, bil vedno za zvezo z Rusijo. Tudi je znano, da ruska vlada, in posebno vladarska rodbina, le bolj više na nemško stran. Zadnje čase je bil sicer med obema državama spor zaradi Avstrije. Sedaj pa sta se nemški cesar in ruski car pototala. Radi tega pa so Francuzi zelo hudi na Ruse. — Turčiji se ne godi dobro v Arabiji. Vstaja arabskih rodov je tako krvava, da morajo Turki zopet poslati novih vojakov v Arabijo.

Dne 14. januarja: Dalmatinski Hrvati pošiljajo, odkar so vstopili hrvaški pravaši v Slovenski klub, dr. Šusteršič neprestano priznalne brzjavke. V državnem zboru nastopata sedaj Slovenec in Hrvat kot en narod, kar je za edinstvo med Jugoslovani velikega pomena. — Na Finsku imajo sedaj volitve v deželnem zboru. Največ glasov so dobili socialisti. Toda tudi krščanska delavska stranka je dobila že lepo število glasov. Zanimivo je, da imajo na Finsku pravico biti voljene tudi ženske. To bo govorjenja v deželnem zboru! — Rumunsko ministrstvo Bratianu je podalo ostavko.

Dne 15. januarja: Ogrska poslanska zbornica je dne 11. t. m. sprejela v tretjem čitanju avstro-ogrsko-srbsko trgovinsko pogodbo. — Črnogorski kralj pride na Dunaj posebit cesarski dvor ali koncem tega ali začetkom prihodnjega meseca. — Bolgarski vojaki so streljali te dni iz neznanih vzrokov na neko turško stražnico in ustrelili dva, ranili pa enega turškega vojaka. Turki so se branili in ustrelili ali ranili baje 5 Bolgarov.

Dne 16. januarja: Za cesarskega namestnika na Češkem bo najbrž že ta teden imenovan grof Thun. Kakor se poroča, se bo vlada obvezala, da se bo v vseh rečeh, tičočih se češkega kraljestva, zlasti pa spornih vprašanj med Čehi in Nemci, ozirala na njegove nasvete. — Italijanski dijaki so nabili v Trstu po mestnih vogalih oklic na meščanstvo, v katerem pozivajo na boj za italijansko vseučilišče. — V Monakovem na Bavarskem je zgrabila policija v neki goštini 23 anarhistov, ki so se zbrali ravnokar k nekemu zborovanju. Stari so bili od 20 do 30 let. Pri mnogih se je vršila že lišna preiskava ter so našli mnogo obtežilnih listin. — Ob Drini pri Bjelini so srbski kmetje s silo onemogočili bosanskim kmetom sekati na svojem posestvu les. Bosanski kmetje so se pritožili pri bosanski deželnui vladi, ki je odposlala nato v Bjelino pehotni bataljon s strojnimi puškami. Vojaki so izkopali široke obmejne jarke. Srbi so pred vojaki zbežali.

Dne 17. januarja: Diplomatična pogajanja o trgovinski pogodbi Avstro-Ogrske s Črno goro so malone končana. Pogodba se kmalu podpiše. — V Londonu so zaprli zadnje dni nad 100 anarhistov. — Bosanski deželni zbor se sestane dne 23. t. m.

Dne 18. januarja: Perzijski konzul v New-Yorku je objavil oklic, v katerem prosi perzijska vladu vse narode, naj preprečijo, da Rusi in Angleži ne osvoje Perzije. — Nemški katoliški shod za leto 1911 se bo vršil ob 6. do 10. avgusta v Mogunciji. — V Nemčiji se bodo vršile letos državnozborske volitve, in sicer meseca oktobra.

Razne novice.

* Državni zbor se je v torek, dne 17. t. m. zopet otvoril. Ministrski predsednik je predstavil poslanski zbornici nove ministre.

Duhovniška vest. Župnija v Pernicah je podljena častitemu gospodu Ivanu Hauptmanu, provizorju istotam.

Odlikovanje. Gospod Florijan Kuharič, župan Šardinski, je bil od cesarja odlikovan s srebrnim križcem s krono. Cestitamo!

* Ceser se je dne 16. t. m. ob 8. uri zjutraj vprvič po svoji bolezni peljal iz Schönbruna na dvor Dunaju. Množica je cesarja navdušeno pozdravljala.

* Napredna občina. Občina Petrovo selo na Hrvaškem je po svojem občinskem odboru soglasno sklenila, da v svojem območju zatre vse šnopsarije, krčme pa zniža na samo 10. Obenem se je obrnil občinski odbor do vseh merodajnih oblasti s prošnjo, da naj ne dovolijo nikomur več točenja žganja in se ne izda nobena nova krčmarska koncesija.

* Versko sovraštvo. Graški mestni očetje so dovolili za židovske zadeve 500 kron, za starokatoličane 750 kron, za protestante 7500 kron, a prošnjo katoličanov za 2000 kron, s katerimi bi se naj naredila popravila na nekaterih cerkvah, so odklonili. Vsa druga veroizpovedanja so jim ljuba, le proti katoličkemu imajo neizmerno mržnjo. Zraven sovraštva do katoličke vere imajo še drugo lastnost vseh pravilih liberalcev, namreč, da z občinskim denarjem ne znajo gospodariti. Letos iščejo posojila za 3 milijone.

Liberalno podjetje. "Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg" ima v nedeljo dne 29. t. m. VIII. redno zborovanje delničarjev v Ljubljani. V upravnem svetu tega liberalnega podjetja so: dr. Brenčič, dr. Karlovšek, Širca, Roblek in Roš. L. 1908 je bilo izkazanega 70.000 K primanjkljaja. Podjetje ima več uradništva kot delavstva. Med uradništvom igra odlično vlogo neka mažarska igralka. Sedanji občni zbor utegne prineseti presenečenja.

* Za koroške Slovence. Vseslovenska ljudska stranka je imela dne 13. t. m. v Ljubljani sejo, v kateri se je posvetovalo, kaj storiti proti nasilnemu postopanju koroške vlade proti tamnošnjim našim bratom. Zaradi razpusta „Katoliško-političnega in gospodarskega društva za koroške Slovence na Koroškem“ je postal dr. Šusteršič ministrskemu predsedniku baronu Bienerthu naslednjo brzjavko: „Ministrski predsednik, ekselencija baron Bienerth, Dunaj. — Deželna vlada v Celovcu je razpustila pod ničevno pretrezo „Slovensko politično društvo za Koroško“. Proti temu nezaslišanemu nasilnemu činu protestira „Slovenski klub“ ter zahteva takojšnjo postavno remeduro.“ — Vsi Slovenci sočutijo z brdiko usodo koroških Slovencev. Toliko narodnih krivic, kolikor jih morajo pretrpeti naši obmejni bratje na Koroškem, jih poleg Slovakov na Severnem Ogrskem ne pretrpi nobeno ljudstvo v Evropi. Dandanes se dogajajo na Koroškem taki škandali, da se moramo končno vprašati, ali bivamo med kakim zdivjanim ljudstvom v Južni Afriki, ali še v Avstriji, v sredini omikanih narodov.

* Za katoliško misel. V Ljubljani se bodo v letošnjem poletju vršile velike prireditve. Slovensko katoliško akademično tehniško društvo „Zarja“ v Gradeu bo obhajalo svojo desetletnico v Ljubljani. Obenem se bo vršilo slovesno zborovanje naših Lovrov. K tema dvema dnevoma naše nadepolne mladine se bo pridružil še tretji dan, ko bo celokupno slovensko ljudstvo pokazalo, kako je navdušeno za naše narodne in verske svetinje. Naše prireditve pa bodo posetili tudi bratje Hrvati, da pokažejo, kako ozke so vezi, ki nas družijo z njimi. Tako se bomo skupno pripravili in navdušili za nadaljnje boje.

Protalkoholno gibanje med šolsko mladino. Kdor ima mladino, ima prihodnjost. Zato se abstinentje v Nemčiji trudijo, da bi že šolsko mladino pridobili za protalkoholno gibanje. Za ljudsko šolsko mladino so ustanovili posebno protalkoholno zvezo „Schutzenbund.“ Tudi med avstrijskimi Nemci se siri ta mladinska organizacija. Koncem leta 1909 je imel „Schutzenbund“ v Avstriji 11.224 udov. — Tudi pri nas na Slovenskem moramo pričeti z abstinenco pri šolski mladini, ako hočemo, da bo imelo protalkoholno gibanje trajne vspehe.

* Od meje. Zaradi ljudskega štetja v arvežkem okraju nam prihajajo od naših zaupnikov vznemirljive vesti. Pritisik od nemške strani je velik. Na Šlosbergu sta nemška zaupnika Jožef Liecer in Jožef Stani, in pridno jima pomaga agitator za Narodno stranko ob zadnjih državnozborskih volitvah, Pilinger. Tudi v Lučanah se Nemci trudijo, izbrisati vsak slovenski sled.

* Delavski poučni tečaj se bo vršil v Ljubljani v dneh od 5. do 12. marca 1911. Spored I. Nedelja, dne 5. marca 1911: Ob 10. uri dopoldne shod, ki ga sklicuje Slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani. Popoldne ob 6. uri: Igra, ki jo upratori Katoliško izobraževalno društvo iz Most. II. Od ponedeljka, 6. marca, do sobote, 11. marca 1911: A. Predavanja. 1. Dr. Aleš Ušenčnik, Apologetika; 2. dr. J. Krek, Delavstvo in politika; 3. Evgen Jarc, Delavstvo in izobrazba; 4. dr. Evgen Lampe, Osnovni temelj delavskega združevanja; 5. dr. J. Krek, Velika industrija in delavstvo; 6. dr. Lovro Pogačnik, Občinski red in občinski volilni red za deželo; 7. dr. Ferdinand Tomažič, Bolniško in nezgodno zavarovanje; 8. Jože Gostinčar, Reformni načrt socijalnega zavarovanja za starost in onemoglost; 9. Iv. Traven, Delavske gospodarske organizacije; 10. dr. Franc Derganc, Socijalna medicina; 11. Luka Smolnikar, Delavec v društву; 12. Karel Dermastia, Praktično poslovanje v delavskih organizacijah. B. Ogledi za delavstvo zanimivih naprav (Katoliška tiškarna, delavske hiše, bolnišnica, Delavsko konsumno društvo, tobačna tovarna, Marijanše in drugo). C. Razgovori. Javni razgovori in praktični nastopi vsak večer. III. Nedelja, dne 12. marca ob 10. uri dopoldne: Velik delavski shod. Tečaj se vrši v novem Ljudskem domu v Ljubljani. Udeležiti se ga sme vsak krščansko-socijalni delavec ali vsaka krščansko-socijalna delavka. Ker pa bo število udeležnikov omejeno, imajo prednost člani Jugoslovanske strokovne zveze. Vsa pojasnila daje odbor Jugoslovanske strokovne zveze v Ljubljani. Zato naj si delavci, ki se nameravajo udeležiti tega tečaja, zglose pismo pri tem odboru, ob svojem dohodu pa naj se zglose osebno v odborovi pisarni v hiši Zadružne zveze na Dunajski cesti, štev. 32.

* Potni listi za Srbijo so popolnoma odpravljeni, tako, da potnikom, ki gredo v Srbijo in iz nje v Avstrijo, ni potreba nikakih potnih izkazil več.

* Mleka in masla je vedno manj. Le po praznih ga je navadno preveč, ker gospoda takrat nima denarja. V čudnem strahu so bili zdaj na Dunaju in v drugih mestih. Vsled razširjenja kuge na parkljih in gobcu so poročali časopisi, da se bolezni lahko prenese po mleku in maslu tudi na človeka. Fini ljudje se boje bolezni. Na tisoče družin ni hotelo vživati ne masla ne mleka. Dunajski mlekarji so prišli v zadrugo, kam bodo šli s svojimi izdelki. Naprosili so torej veščake, napravili velik shod, kjer so veleuče-

ni strokovnjaki povedali bojazljivcem, da ni take varnosti. Ta poročila so poslali vsem večjim listom. Zdaj bo menda zopet boljše.

Slov. zrakoplovec Rusjan mrtev!

Ta vest je razjaločila vse Slovence. Žai, da je bila resnična. Rusjan se je v Belgradu dne 8. t. m. ubil. Vsem je znano, da se sedanja doba posebno peča z vprašanjem, kako bi bilo mogoče napraviti take priprave, s katerimi bi se lahko vozili ljudje po zraku. S tem vprašanjem se je bavil tudi gori imenovan goriški Slovenec Edvard Rusjan. Že leta 1900 je začel premišljati, kako bi iznašel novo tak pripravo, imenovano aeroplán (aer je grška beseda in pomeni zrak, drugi del je tudi grškega izvora in pomeni tak pripravo, ki plava po zraku). Leta 1901 je napravil prvi tak model, in dne 26. novembra 1909 je napravil Rusjan prvi polet v zrak, in to na velikih Rojoah pri St. Andrežu. Prvi poskusi se mu niso prav dobro posrečili, in to vsled tega, ker ni imel pripravnega motorja, to je priprava, ki goni potem cel zrakoplov. Da bi si kupil nov motor, je šel tudi v Italijo, in slednjem je našel prijatelja Hrvata Merčepa, s katerim sta šla skupno v Pariz, kjer sta kupila motor, ki je stal 13.500 K. Od sedaj naprej so se mu vsi poleti v zrak imenito posrečili. Trdili so celo, da je Rusjanov aparat veliko boljši, kot vsi drugi. Umetno je, da so ga Hrvati v Zagrebu zlasti častili, ovili so mu glavo z lovovim vencem ter ga nosili po vsakem vzletu na ramah od samega navdušenja. Takim prizorom je prisostvovala večtisočglava množica. Imel je namen, obhoditi s svojim aeroplánonm vse jugoslovanske dežele in končno tudi turški Carigrad. Iz Zagreba se je vrnil zadnje dni decembra 1910 v Gorico, kjer smo ga videli na stari dan leta še čilega in zdravega — a žalibog tudi zadnjikrat. Prve dni novega leta se je podal v Belograd, kjer je imel več srečnih plovnih poskusov, ki so se mu vsi imenito posrečili. Sam srbski kralj Peter ga je enkrat občudoval ter mu izrazil svoje čestitke k takemu srečnemu vzletu. V ponedeljek, dne 9. t. m. ob 11. uri dopoldne je hotel napraviti vzlet pred zbrano tisočglavo množico. Prisotni so bili ljudje iz najvišjih vojaških in civilnih krogov in nebroj drugih ljudi. Bilo je ravno ob 11. uri dopoldne, ko se je dvignil zadnjikrat v svojem življenju v zrak. Preplaval je že 1 kilometer, nato se lepo obrnil znamenom, da se vrne na svoje mesto, kar ga zagradi močan piš vetar in ga trešči z velikansko močjo na tla. Pogled je bil strašen! Rusjan je ležal z zlomljenim tilnikom na tleh v mlaki svoje krvi; še je plapolala drobna iskrica življenja v njem — a po 10 minutah je izdahnil svojo dušo. Pogreb, ki se je vršil v četrtek, je bil velikanski. Sam srbski kralj je izrazil svoje sožalje nešrečni Rusjanovi družini v Gorici. Kraljevi Jurij je položil krasen venec na krsto Rusjanova. H. grobu so ga spremljale vojaške čete, telovadci, vsa društva in vsi višji vojaški in civilni krogovi z velikansko množico ljudi. Tamošnji trgovci so tudi sklenili, da postavijo temu slav. Slovencu krasen nagrobní spomenik.

Mariborski okraj.

m Maribor. Od katoliške vere k protestantizmu so zadnji čas prestopili: Leodegar Pruschak, visokošolec; Franc Pavel Fischer, poštni uradnik; Karoline König, pomožna delavka, Koroška ulica 90; Mihael Szakowitz, tehnik, Stolna ulica 8; Heinrich Scheidbach, knjigotržec, Koroška ulica 9; Albin Ivančan, kamnosek, Gospodska ulica 31; Fr. Trummer, strojevodja v pokoju, Duhatschgas 7. Ta mož kupuje sedaj s silovokom in je tudi agent neke zavarovalnice na življenje. Zdi se, da je posebno vnet protestant. Zakonska Anton in Marija Pototschnig, sprevodnik v pokoju, ki stanujeta v ravno isti hiši, kakor Trummer, sta tudi ravno isti čas odpadla. Kakor zvemo, so Pototschnikovi otroci dobili ob božičnici oblike pri Mahnertu. Nadalje so odpadli še: Fr. Heller, poštni nadoficial, Roman Puscheck, trgovski uslužbenec, Jahn Rudolf, brivec, Tegethoffova cesta štev. 64, in Elyert Marija, strojnikova žena, Puffgasste 17.

m Mariborske trgovce in obrtnike opozarjam, da morajo dati svoje tehnice, uteži in posodo vsake vrste znova pregledati pri meroizkusnem uradu. Pri reviziji, ki se bo kmalu vršila, bi bili drugače kaznovani.

Studencl pri Mariboru. Naše Katoliško slovensko izobraževalno društvo se letos zelo živahno razvija. Vsako soboto večer imamo predavanja, ki so za naše razmere primeroma dobro obiskana. Govorili so pri nas v zadnjem času dr. Verstovšek in urednika Kemperle in Žebot. V soboto dne 14. t. m. je pa predaval dr. Hohnjec o delovni pogodbi s posebnim ozirom na straž. Podal je mnogo zanimive statistike in označil naše stališče v tem vprašanju.

Socialni tečaj v Št. Ilju v Slovenskih goricah. Slovenska krščansko-socialna zveza bo priredila v Št. Ilju v Slovenskih goricah dva dneva socialni tečaj in sicer dne 22. in 23. januarja v dvorani „Slovenskega Doma.“ Predaval bodo najboljši naši govorniki iz Maribora in drugod. Predavanja se bodo nanašala na najvažnejše predmete iz narodnega gospodarstva; razpravljalna bodo pereča socialna vprašanja in druge velevažne točke. Tečaj se bo začel v nedeljo, 22. t. m. pop. Pozivamo Šentiljane, da agitirajo med domačini za obilno udeležbo. Naša društva v Ja-

renini, St. Jakobu in Mariji Snežni naj pošljejo na tečaj posebno mladino. Pričakovati je tudi, da se Slovenci iz Svečine, Spodnje in Zgornje Sv. Kunigote, Sv. Marjete in drugod udeležijo te velevažne prireditve. Za oddaljene udeležence preskrbi Bralno društvo v St. Ilju prenočišča.

Ciglence. V četrtek dne 12. t. m. so se vrstile v občini Ciglence pri Vurbergu občinske volitve. Načeli črti je zmagala sijajno Slovenska kmečka zveza. Zastonj je bil ves trud Štajerčianev in drugih ljudskih izkoriščevalcev. Izvoljeni so sami vrli katoliško-narodni možje. V tej občini županuje že dolgo vrsto let gospod Janez Pihlar.

Svečina. V nedeljo dne 15. januarja je umrl bivši posestnik Jurij Lilek, star 75 let. Rajni je bil pošten kmet in veren mož. N. v. m. p.!

m **Slivnica** pri Mariboru. Poročati vam imam veselo vest, da ima naša lepa Slivnica po preteku 15 let zopet narodnega župana. V torek, dne 17. t. m. izvolil si je novi odbor vrlega našega somišljenika, g. Filipa Mohorka županom, svetovalcem pa gg.: F. Pungartnik, grof Fr. Schönborn, Jos. Ledinek in J. Dobaj. Prejšnji župan g. Komauer še odbornik noče več biti in je odložil to mesto. No, foter, za vami ne bomo pretakali solz.

m **Jarenina.** Politični shod, ki se je vršil o prički občnega zbora našega Kat. slov. političnega društva, se je prav sijajno obnesel. Po večernicah se je zbral na stotine mož in mladeničev v prostorih posojilnice, ki so bili natlačeno polni. Poročat je prišel g. poslanec Roškar. V poldrugournem govoru je tolmačil g. poslanec zbranim raznou gospodarska vprašanja, razjasnjeval razne predloge, ki jih je stavil v državnem zboru, in končno tudi utemeljil slovensko obstrukcijo v Gradcu. Zborovalci so pazljivo sledili zanimivemu govoru in se ob koncu z živahnim rokoploskom označili svoje zadovoljstvo s politiko naših neuromornih poslancev. Urednik Kemperle je za g. poslancem označil postopanje nemških nacionalcev in njim vslužne vlade pri sedanjem ljudskem štetju. Resoluciji, v katerih se izreka zaupanje poslancem V. L. S., zbranim v Gradcu, in na Dunaju v Slovenskem klubu, in se obsoja razpust Političnega in gospodarskega društva za korške Slovence, sta bili z navdušenjem sprejeti. Zborovanje je vodil g. župan Thaler iz St. Ibla v Slov. gor. Pri volitvi odbora se je izvolil stari, v bojih preizkušeni odbor z g. Thalerjem na čelu.

m **Jarenina.** Na sveto noč, ko se vse veseli in raduje, ker obhajamo spomin rojstva Onega, kateri je prinesel mir na zemljo, naši zakleti sovragi ne mirujejo. V Jarenini je v vrlj Cvilakovi trgovini razgrajal nek dobro znani Štajercianec. Zmerjal je na sveto noč vse, kar se tiče vere in narodnosti, čeravno je njegov atek "Štajerc" še tako lepo pisal. Zanimivo, da še giftne krete ne uboga!

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Že marsikdo se je pritoževal čez novo razvado, da namreč šolarji ob nedeljah in praznikih hodijo med službo božjo v zakristijo, kjer je vendar prostor za odrasle. Vsled tega je zakristija včasih tako natlačeno polna, da se duhovnik komaj nemoteno obleče in človek v taki stiski komaj poklekne. Gospod kaplan seveda ne more vedeti, kateri izmed šolarjev se vrvajo v zakristijo, ker navadno pridejo šele med pridigo ali med sv. mašo. Vsled opetovanih pritožb od več strani je slednjič pozvedel, da se posebno nekatera dekleta iz nemške šole čutijo previsoke, da bi šle v cerkev med "windische Kinder", in gredo zato v zakristijo, kjer se smejijo in šepetajo in ogledujejo svoje obleke in vse druge motijo. Ko pa je gospod katehet v šoli enkrat za vselej prepovedal, da šolarji nimajo kaj iskati v zakristiji, in posebno štiri "auch windische" frajle iz nemškatarske šole radi nedostojnega obnašanja v zakristiji, pokaral, so nemškutarji, ti spremni kovači laži, takoj skovali iz tega debelo laž, češ: g. katehet je prepovedal otrokom iz nemške šole hoditi v cerkev, in začeli zoper njega hujskati. Posebno vsem dobro znani, v celem trgu pri Slovencih in Nemcih skrajno nepriljubljeni dopisun "Štajercev" iz zgornjega trga, in njegovi pomagači z sosednjega "Cafee zum ewigen Licht" imajo g. katehetu v želodcu in ščuvajo gg. učitelje iz nemške šole, in tudi, kakor se sliši, otroke zoper njega. Tudi zgoraj navedena laž je iz njihove "fabrike". Ni čudo! Vsak nemškutar je namreč v dnu svojega bitja lažnik, celo njegovo življenje je takoreč dolga, nepretrgana laž, ker bi rad nekaj bil, kar po svojem naravnem pokolenju ni in ne morebiti, ker se trudi in dela za tuj narod, svojega lastnega pa sovraži in zatira. Vsled tega so tudi nemškutarji nedosegljivi kovači vsakovrstnih laži. Toliko resnici na ljubo in g. katehetu v bran. Da pa disciplina v nemški šoli letos ni več, kakor je bila lani, o tem ve povedati ne samo g. katehet, to čutimo tudi drugi. Človek res ni več varen na cesti pred temi nemškatarskimi malopridneži, celi dan, vsako uro se jih klati nekaj po trgu in nadlegujejo ljudi, jih zmerjajo in celo dejanski napadajo. Tu bi naj Ex-obman nemške šole in njegovi ponižni služabniki gg. učitelji napravili red, kakor je na slovenski šoli.

Slov. Bistrica. V odvetniških pisarnah gg. dr. Urbana Lemeža in dr. Mühlisenha se je upeljal celoletni nedeljski počitek. N

Slov. Bistrica. Navdušenje na našem občinem zboru zadnjo nedeljo je bilo res veliko. Kdor je bil zraven, ne bo pozabil tako hitro utisov, ki jih je ta večer dobil. Kdor pa ni bil pričujoč, mu je lahko v resnici žal. Da je bilo društveno poročilo, ki pa je bilo že samo na sebi zanimivo, še prijetnejše, ali recimo še koristnejše, nastopil je za vsakim poročilom

mlad govornik ali govornica ter v navdušenih besedah govoril res tako dovršeno in prepričevalno, da smo se kar čudili. Izmed fantov in v imenu istih so govorili Kolander Ivan, Korošec Martin in Obrsne Franc; v imenu dekle pa Leskovar Marija, Vrhovšek Julijana in Zafošek Marija. Ko bi nam prostor dopuščal, bi najrajsi kar vse te govorčke naših mladih govornikov in governice dobesedno objavil (sicer bomo nekatere v "Našem Domu"), a ker to ni mogče, rečemo samo to, kar je naglašal g. predsednik: te naše mlade govornike in navdušene governice, ki so vneti za vse dobro in sveto, bi morali slišati visti starši, ki morajo marsikaterikrat jokati nad surovostjo in hudojico svojih otrok, in spoznali bi, kolikve važnosti so tako izobraževalna društva, kakor je naše, in koliko dobrega sadu in blagoslova morejo ista prinesi našemu narodu. Iz društvenega poročila omenim le to: Društvo je imelo 102 udeležence, poučnih zborovanj v pretečenem letu je bilo 11; pri teh je bilo 9 poučnih, 26 navduševalnih govorov in 11 deklamacij; navduševalne govorčke in deklamacije so govorili fantje in dekle, in sicer je nastopalo 9 mladeničev in 10 mladenec. Priredilo se je 5 veselic; denarnega prometa je bilo 966 K. čisti preostanek 100 K. Knjižnica je narastla na 107 novih, lepih knjig. Tudi petje se je gojilo. Vrhunc navdušenja pa je ta večer dosegel, ko se je imenoval vlč. g. prof. dr. Jerovšek častnim članom društva ter se mu je izročila krasna diploma. Vlč. g. dr. Hohnjec iz Maribora je v imenu S. K. S. Z. povabil delovanje društva ter v znenih besedah navduševal za vstrajno nadaljnje delo in izobrazbo naše vrle mladine. Obrazložil je tudi načelo in pomen našega obrambnega dela ter navduševal, naj vsak po svojih močeh podpira delo "Naša Straže", ki dela povsod skupno z drugimi katoliškimi društvami. Tako pa je tudi pri nas, kakor smo videli iz poročila predsednika naše podružnice "Slov. Straže", g. Fr. Obrsne, ki je poročal, da je ta podružnica v krajek času dveh mesecev, kar obstaja, nabrala do 80 udov. Ko se je še vlč. g. dr. Jerovšek v navdušenja prekipevajočih besedah zahvalil za odlikovanje, ter je tudi naš deželnih poslancev g. Peter Novak izrazil svoje veselje nad našim, tako plodonosnim delom, zaključil se je po zopetni izvolitvi prejšnjega odbora ta veseli in pomembni občni zbor z navdušenim vsklikom: — Novo leto, novo delo — Čaka nas povsod. — Z Bogom spet se je pričelo: — Blagoslov nam daj Gospod!

m **Maribor.** V našem domu se uprizori v nedeljo 22. t. m. ob pol 8. uri večer burja "Danes bomo tič."

Darila za muzej (od 11. novembra do 31. decembra 1919) Konsar Jakob, župnik v Združenju, Krajanec, Krajanec, kmečki kamen, Franc Vraz, župan v Cerovcu, več kaj iz zapuščine St. Vraza, 5 listin, at as iz 18. stoletja, dve rečki, stare kmečke ključevnice, lončeno posodo za precejvanje gira, staro škatljico; Mikulš V., župnik v St. Jurju ob juž. žel., rimski kamen in prstan iz 17. stoletja, Josip Lasbacher, kaplan v Jarenini; 14 slike na steklo, dve oljnatih sliki, dve majolizi, velikansko tobačno pipa zbirko starega denarja, in 11 starških krajcev v Mariboru, več slike, Ivana Bratča pri Sv. Jurju v Slov. gor., staro knjigo zbirko starega denarja, A. Kovačič, kaplan v Zbiki, več starih knjig in pesmarico v rokopisu, stare slike (križevecja pota) na platno in na papir Ana Tabor pri Mali Nedelji, ročna kroščica za napravljanje vrpc, dve starci podobi na steklo Ludvig B. Isak, g. maznjec v Mariboru, star denar, Fr. Simončič, stolni vikar v Mariboru, dvojni relikvijar, neimenoval je rusalski romar kozarček iz kamena Mrtvega morja, Ant Brezoznik pri Sv. Lovrenetu na Pohrju, povdnega ptita (Fulica atra). Vse rodomlje prosimo, da pošljemo starijino, narodopis in naravovodne predmete za naš narodni muzej na "Zgodovinsko društvo v Mariboru."

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Čebelarska podružnica vabi vse prijatelje čebelarstva na redni občni zbor, ki se vrši dne 29. jan. ob 8. uri popoldne v branji sobi. Ob tej priloki se bo deločilo, kdo bo oskrboval novo društveno tiskalnico za unetno satovje.

m **V Laporju** ima Slov. kat. izobr. življenje društvo svoj redni občni zbor dne 22. jan. po večernicah v d. učitveni sobi. Na dnevnem redu je poročilo starega odbora, volitev novega odbora, razui govor, deklamacije in petje. K oblei udeleži vabi odbor

m **St. Ilij** v Slov. g. r. Kmetijsko bralno društvo pri st. Ilij v Slov. g. r. priredi v nedeljo 29. jan. po večernicah v dvorani "Slovenski dom" zgodljivo gledališko igro: "Pošgaljeva hč." za katero se naša mladina pridno pripravlja. Ta prireditev bo prva v naši dvorani. Dobili smo nov edar, ki ga je mestniško izvršil g. Horvat iz Maribora. Vabimo že sedaj poleg domačin, še vse naše sestede in Mariborjance na to prireditev. Podporjate nas, da ne omagamo v našem boju. Dne 29. jan. vse v St. Ilij! Na svetedenje!

Ptujski okraj

p **Ptuj.** V nedeljo, dne 15. t. m. so imeli protestanti zopet svoje bogoslužno opravilo, h kateremu so vabili tudi otroke. Župan Ornig za vse lepo skrbi.

p **Sv. Urban** pri Ptiju. V četrtek, dne 12. t. m. zvečer je zgorelo na neznan način posestniku Antonu Fürst v Svetinjeh vse gospodarsko poslopje do tal. Rešili so živino, ne pa živeža, ker se je nesreča pripetila v najboljem spanju ob 12. uri. Nesrečneža priporočamo v podporo.

p **Sv. Urban** pri Ptiju. Naše Gospodarsko bralno društvo je imelo v nedeljo, dne 15. t. m. poučen shod. Predavatelj g. K. Malajner govoril je v ježernatih besedah o suženjstvu in tlačanstvu kmeta-sotrpitina v dobi nemških grajsčakov. Takrat ni imel kmet nikakšne svobode. Tudi dandanes preti našemu knežkemu slovenskemu ljudstvu omejitev svobode, posebno v političnem oziru od strani naših verskih, narodnih in gospodarskih nasprotnikov. Potreben je zedinjenje Slovencev pod kmečko zastavo, oziroma Kmečko zvezzo. Mladenci Franc Skoliber spodbujal je navzoče v krasnih besedah k narodnemu vstajenju, posebno mladeniče in mladenke. Za Slov. Stražo se je nabralo okrog 6 K.

p **Dornova** pri Ptiju. V nedeljo popoldan, dne 15. januarja t. l. je bil sklican gospodarski shod v naši domači gostilni g. Zagoršek, katerega se je udeležilo precejšnje število naših gospodarjev, ki se zanimajo za gospodarski napredok. Kot govornik je nastopil g. Vičanski Škerlec od Velike Nedelje, kateri

nas je v poljudnih besedah iz lastnih večletnih izkušenj poučil, kako se pripravi seme za setev, in kako naj isto s sejalnim strojem posejemo. Z velikim zanimaljem smo vzeli tudi na znanje, kar nam je govoril g. Škerlec o deteljni setvi po najnovojšem načinu, ter smo sklenili, da se ravnamo v bodoče po njegovih naukilih. G. Škerlec nam je tudi praktično razkazoval rabo brzoparilnika "Alfa". Poskusili smo potem kuhan krompir in repo ter se prepričali, da je bila vsaka njegova beseda do cela resnična, ki jo je povedal med kuhanjem o brzoparilniku "Alfa". Sklenili smo vsi, da si naročimo te brzoparilnike "Alfa". Za njegov tozadnevi trud mu izrekamo prisrčno zahvalo in želimo, da bi nas g. Škerlec zopet v kratkem obiskal.

p **Velika Nedelja.** Zopet nam je utrgal nebeški Vrtnar cvetko iz lepe Marijine družbe velikoneželske ter jo posadil iz te solzne doline v nebeški vrt. Tužno so doneli zvonovi dne 13. in 14. januarja, naznanjajoč daleč na okoli žalostno novico, da je umrla Mieika Šcerer v starosti 17 let. Neozdravljiva bolezen jo je spravila na bolniško posteljo, iz katere ni več vstala. Ko je spoznala, da se ji bliža smrt, je imela samo še eno željo, da bi vredno prejela sv. zakramente za umirajoče. V cvetu najlepše mladosti, starja komaj 17 let, nas je zapustila, a tolaži nas misel, da se vidimo nad zvezdami. Kako je bila spoštovana in priljubljena pri svojih tovarišicah, je pričal lep pogreb, katerega se je udeležilo mnogo ljudstva. Gospod župnik je imel ganljivo govor, da se je ljudstvo kar solzilo. Pri odprtju grobu so ji vrle domače pevke zapele v slovo ganljivo nagrobnico. N. v. m. p.!

p **Središče.** Neusmiljena morilka jetika si je izbrala tudi v naši fari dve žrtvi v najlepši dobi življenja. Dne 12. januarja je umrla v Obrežu blaga žena Ana Kočevar, mai 9 maloletnih otrok v 42. letu svoje starosti. Dne 14. januarja pa je za vedno zaspal 32 let stari Jakob Jurinič, izčesen mlinar in svedobni rudar sredniki. N. v. m. p.!

p **Središče.** Zaročil se je g. Franc Šala iz Obreža z gdč. Alojzijo Rokavec na Grabah.

p **Izpod Donačke gore** pri Rogatcu. Dragi bratje, znanci in prijatelji sosednje žetalske fare! Zvedeli smo, da je vašega, v vseh krogih priljubljenega č. g. župnika Antona Merkuša, v nekem pismu nekdo nesramno napadel. To pismo so osivelili duhovni pastir g. župnik Merkuš pred kratkim s solznimi očmi prebrali na prižnici. Dalje se nam je nemudoma nazzanilo, da je v soboto, dne 6. t. m. nadučitelj g. Sotošek vaše žetalske šole, ko je prišel vaš, tudi pri nas priljubljeni č. g. kaplan Jožef Krajnc poučevat v Šolo veronauk, mu to zabranil. Dragi Žetalcani, mislav prosimo, da brezobjizno posežete vmes proti tistim, ki udarjajo po pastirjih, da bi se razpršile ovce, in vam naznanjam, da smo tudi mi nemudoma spletli bič tukaj v Donački gori, ter bomo z njim prihiteli na pomoč in bomo s pomočjo merodajnih krogov z njim bičali, kakor smo storili dne 16. majnika 1909 po rani službi božji v poslopju stare Šole v Žetalah. Obenem opozarjamо Šolske oblasti, da uvedejmo nemudoma preiskavo, zakaj ni smel katehet č. g. kaplan Jožef Krajnc v Šoli nadučitelja Sotošeka poučevati verouk.

p **Sv. Urban** pri Ptiju. Dne 29. t. m. popolne ima naše gospodarsko društvo ob načini zbor. Vstop je dovoljen vsakemu — Odbor.

p **Hajdijsko kmetijsko bralno društvo** priredi dne 22. t. m. popoldne po včernicah svoj brij zbor in sier v novi hiši v župnišču. Govornik pride iz Maribora. Vmes se bo položil tamburalo. K obilni udeležbi vabi odbor.

p **Sv. Barbara** v Helozah. K. s. izobraževalno-društvo naznana, da se bo vrši dne 22. jan. t. l. ob 8. uri popoldne v društvenih prostorih IV. redai občni zbor z običajnim vsporejem

Ljutomerški okraj.

l V Ljutomerškem okraju prebivali mnogo prekmurskih Slovencev. Deloma so si nakupili posestva, a mnogo jih pa služi pri večjih gospodarjih kot hlapci in dekle. Tako se je pisec teh vrst prepričal, da je v občini z nekaj nad 500 ljudmi 55 takih Slovencev, torej nad 10%. Naši poslanci so se prizadevali, da bi se štelo ljudstvo tudi po materinem jeziku, a ostalo je pri občevalnem jeziku. Toda čujejo in strmite! Zate ljudi, ki občujejo med seboj in z drugimi le slovensko, a imajo domovinsko pravico na Ogrskem, je začukalo c. kr. okrajsko glavarstvo v Ljutomeru, da se jim občevalni jezik kot slovenski ne sme štetiti, ampak da se dotična kolona izčrta, nasprotno pa, ako bi isti kot občevalni jezik napovedali madž

Staro, delavno Bralno društvo je pognalo rodotvorno kal, iz katerega raste in mora zrasti novo življenje. Neve moči imamo in moramo imeti moči, ki v zavesti in s ponosom ozirajoč se na visoko izobrazbo naših faranov, hočejo Bralno društvo zopet povzdigniti na prejšnjo višino. To se mora zgoditi, predragi farani, naš ponos, ljubezen do izobrazbe zahteva od nas, da spravimo v Bralno društvo zopet življenje, drugačno kakor je bilo dosedaj. Kako pa je to življenje? Od predsedstva in odbora se nikdo ne gane, časniki so na dolgu, knjižnica brez novejših knjig, oder strohnel in za popravek. Kako hočemo te nedostatke popraviti? Nič drugega, kakor da se hočemo z želesno voljo podati na novo delo. Zagotovljeno je že, da bodo po prihodnjem občnem zboru začelo Bralno društvo javna predavanja za vse ude, ne samo za mladenečne in dekleta. Vsak, kdor bi rad kaj povedal v izobrazbo svojih sofaranov, bo imel priložnost, kot ud Bralnega društva to povedati. Predavanja bodo praktičnega pomena in se bodo ozirala na novo dobo. Društvo mora zopet pokazati, da ne nazaduje v izobrazbi, ampak da krepko napredujemo. Zato trkamo na vaš ponos, na vaša srca, pride v obilnem številu k občnemu zboru, nikdo naj ne izostane, komur je le kolikaj ležeče na dobrem imenu domače župnije. Vse mora priti, da se razgovorimo, da odpremo tudi svoje možne in poravnamo udnino. Kakor hitro pride potem društvo tudi do denarja, se bode preosnovala knjižnica, popravil in pripravil oder za nove krasne igre itd. Pridite in izvolite si nov odbor, kateremu bode na srcu dobro ime Bralnega društva, ki bode povzdignili Bralno društvo zopet do tistega pomena, katerega je imelo pred leti. Upamo, da govorimo iz sroa vseh dobro mislečih župljanov, katerim je nekaj ležeče na procvitu društvenega življenja in ljudske izobrazbe, če rečemo: Mi hočemo naprej, mi nočemo nazadovati, mi hočemo napredovati in za pomoč nam je Bralno društvo, zato pa mora zopet vzkliti v njem življenje, veselo in lepo!

I. Mača Nedelja. Tukajšnja podružnica c. kr. kmetijske družbe Štajerske naslovanja, da se vrši v nedeljo t. j. dne 28. prosicea t. l. redni občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo odbora o delovanju podružnice in glasom društvenih pravil volitev novega odbora po preteklu treh let. Na tem občnem zboru govor o gospodarskih zadavah pisatelj gospodarskih članov in govornik Vičenski Štrlec. Iz Brna pride tokrat tudi zastopnik tovarne za cementa Čejnja kot strokovni izvedenec poročat o umetnih gojilih. Dnevnici red občnega zabora je torej izvadeno zanimivo in važen in se sledi tega vsi kmetje in prijatelji kmečkega stanu k istemu najboljšemu vabijo. Začetek ob 8. uri sjetra!

I. Sv. Jurij ob Ščavnici. Kmet podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici bude imela dne 22. prosicea 1911 po rani službi b. ž. v gostilni Karbarski v Gornji Radgoni vredni občni zbor in ravno popoldne v gostilni Razlogovi ob pot 2. ur. pop. Predaval bo g. dež. nadzornik Jelovšek.

I. Češarska podružnica. Sv. Jurij za gornjeradgonski okraj bude imela dne 21. prosicea t. l. svoj letni občni zbor po večernicah v gostilni Trstenjak pri Sv. Juriju ob Ščavnici. K občini u-deležbi vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

S Velenje. Nemški števni komisar Žingler je svoje vestno delo izvrševal samo ob nedeljah in praznikih, da so bili katoliški kristjani zadržani, izpolnjevali svoje verske dolžnosti; mogočno jih je pozival v narodno nasprotne gostilne, da bi Slovenci pri ljudskem štetju tudi narodnim nasprotnikom koristili.

S Velenjska okolica. Srečno smo dobili skoro vsakdanega raznašalca poštnih pošiljatev.

Skale pri Velenju. Tukaj se otvoril s 16. januarjem poštna oddaja, ki bo oskrbovala pošto v kraju Sv. Bric, Skale, Smartin, Cirkovica in Cirkovica-Skale. — Med Št. Andražem in Velenjem bo na teden šestkratna poštna zveza.

S Št. Andraž pri Velenju. Z novim letom smo dobili vsakdanjo pošto, tako, da nam bo donašal poštni sel razven nedelj vsaki dan pošto iz Velenja. No, vsaj enkrat neka malenkost; pa nas vendar veseli, bodoemo vsaj nekoliko prej izvedeli, kaj se godi po svetu. Kaj pa je z okrajno cesto? Nam bo prinesla že letošnja pomlad veselo novico, da se začne graditi, ali naj še dalje potripiamo in čakamo zopet jeseni ali celo druge pomladi? Bože mili, kako smo zapuščeni in ločeni od sveta!

S Dravska dolina. Celo dobri krščanski Sloveni marnberškega okraja pridno obiskujejo trgovine naših narodnih nasprotnikov in verskih odpadnikov, katerim dišijo tudi slovenski groši, ker so nekateri že obogateli z njimi. Ko so enkrat bogali (večinoma s slovenskim denarjem), postanejo silno predzrni. V šoli zahtevajo samonemški pouk, čeprav sta dve tretjini otrok slovenski. Niti slovenskega katekizma ne smejo rabiti slovenski otroci. Na ta način ostanejo slovenski otroci nevedni v verskih resnicah in tudi v drugih šolskih predmetih. In to hočejo imeti ti razširjevatelji omike, ker dobro vedo: „Nevedni postanejo hitro narodni odpadniki ali renegati.“ Našemljeni bogatini (s slovenskimi groši) so si postavili protestantovsko zbirališče ter so poklicali v svojo sredino pastorja iz „rajava“, da bi jim pomagal pripravljati ljudi k odpadu od vere. Komaj pa čakajo ti mogoci, da pride kakši okoliški slovenski kmet v denarne zadrege. Z združenimi močmi se potrudijo, da postane kmečko posestvo kmalu last kakega njihovega privrženca. Kakor najprej bi radi napravili iz okoliških kmečkih posestev po ceni same hube, pregnali slovenskega kmata iz njegove domače grude ter naselili protestantovske naseljnike iz „rajava“. Slovensko prebivalstvo marnberškega okraja, dvigni se! Ne tavaj tako dolgo v narodni mlačnosti! Ne daj se komandirati od nekaterih mogocov po trgih lepe slovenske Dravske doline!

S Janžev vrh-Arlica. Dolgo sem že naročnik „Slovenskega Gospodarja“, pa nikoli se mi ni prišlo kaj tako važnega, da bi bilo vredno smeha in truda, natisniti v časnik. Toda, kar se je zgodilo sedaj ob času ljudskega štelja, tega pa ne morem zamolčati. Kakor znano, je občina Janžev vrh-Arlica razdeljena v tri fare, in sicer Ribnica, Vuhred in Brezno. Jaz kot župan te občine sem razposlal na vse te fare slovenske razglase, z naročilom, naj se pri cerkvah razglasiti, da pridejo po odločenih številkah in pravčasno na določeno mesto k ljudskemu štetju. Drugod se je to tudi izpolnilo, ali glej, občina Brezno mi pošlje razglas z opombo nazaj, da se tam vedno nemški oznanjuje, in da bi se moral razglas v nemški jezik prestaviti. Pripomniti moram, da so tamošnji farani vsi Slovenci, g. učitelj (občinski tajnik), poučuje slovenske otroke in gotovo zna slovenski, g. župan R. S. pa tudi dobro slovenski govor. Zdi se mi torej čudno, da bi ta dva gospoda ne bila zmožna prestaviti tako mali slovenski spisek v nemščino. Kaj pa, ko bi se tam nemški oznanjevalo in bi nihče ne razumel? Torej je boljše nič. Jaz nimam nobenega sovraštva do Nemcev, ali naj svet izve, kaki prijatelji so. Jaz kot rojen Slovenec bi moral biti zmožen v nemščino prestavljati, drugi pa, akoravno v slovenskem jeziku občujejo, kot Nemci, pa tega nočeojo storiti. To je čudno. — I. Uran, župan.

S Zavodnje v nedeljo 29. januarja na vključenje izobraževalno društvo po večernicah občni zbor po dnevnom vspredoru.

Konjiški okraj.

k Konjice. Zaradi odhoda vlč. g. župnika Viktorja Pregleja na Stranice naj nikdo ne izgubi zupanja na našo Kmečko hranilnico in posojilnico, ki stoji trdno na naših dobre kmečkih močeh, g. župnik pa ostane itak kot strokovnjak ž njo v najožjem stiku. Kmetje, če hočete velezaslužnemu svojemu posojilničarju storiti po njegovem odhodu kako uslugo, oklepni se zavoda, ki je njegovo delo, da bo imelo rast, čast in moč.

k Sv. Jernej pri Ločah. Slovenska kmečka zveza je priredila dne 15. t. m. pri nas zopet javno zborovanje. Tokrat nas je obiskal naš deželni poslanec za splošno skupino, dr. Korošec. Javno moram izreči, da se prej nekdaj nihče ni za nas brigal, ne liberalec, ne štajercianec, šele, odkar imamo poslance Kmečke zveze, prihajajo k nam in se z nami posvetujejo. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano. Predsedoval je shodu naš župan g. Cvahte. Prvi je govoril o politiki v državnem in deželnem zboru dr. Korošec, drugi pa g. domači župnik Žičkar o ljudskem štetju. Vsi so bili zadovoljni z obema govoroma, tudi navzoči štajercianci so uvideli, da je slovenska obstrukcija v Gradcu res potrebna. Soglasno smo potem sklenili, da odobrijemo postopanje naših poslancev v Gradcu in da obsojamo postopanje nemškutarskih števnih komisarjev pri ljudskem štetju na Štajerskem in Koroškem.

k Žiče. Nova rođetja. Znamenje, kako Žiče veselo napredujejo, je, da otvorijo v kratkem že oktobra preteklega leta pri pristojni oblasti napovedane tovarne za izdelovanje cementne robe. Osrečiti nas hočejo z njimi kar trije kmetje, ki se bodo poskušali med seboj, kateri bo bolj po ceni robo prodajal; to so: Rečnik Karol, Verhovnik Miha, Podkubošek Jožef. Sicer baje manjka še glavnice za podjetja — tato še tudi ni ne cementa, ne peska, ne potrebnega osojja, ne modelov, pa davek je že plačan. Kakor hitro se dobri potrebita glavnica, se z delom začne, in potem vabimo slavno občinstvo k obilnim naročilom. Ako smo dobro poučeni, prevzame poslovodstvo vseh treh „cementarij“ Jožef Čuček, občinski pisar v Žičah. Sicer se bo ob pravem času vse še bolj natančno nazzanilo.

k Zreče. Za društvo „Straža“ se je vršil dne 15. januarja občni zbor. Govoril je poslanec dr. Korošec. Zborovalci so odobrili obstrukcijo v deželnem zboru ter izrekli poslancem popolno zaupanje.

k Gornje Zreče. Tu je umrl Jurij Skaza, po domače Kostanj. Bil je spreten zidar in vsled tega pri gospodarjih posebno priljubljen. Ob času volitev je s svojim glasovanjem rad podpiral dobro stran. In ker zahaja „Slovenski Gospodar“ v njegovo hišo že dolgo vrsto let, naj blagemu možu privošči s temi vrsticami majhen spomenik.

k Brezje. Vrlemu dekletu posodili smo zadnjo pot. Umrla je Micika Obloušek, po domače Mučeva. Ona spada med posebne podpornike nove cerkve v Čadramjah. Kot pevko z izredno močnim glasom so občudovali domačini, pa tudi romarji na Brinjevi gori.

Celjski okraj.

Celje. Zmaga Slovencev pri občinskih volitvah v celjski okoliški občini je tako razdražila skisane žive celjskih posilinencov, da so proti slovenskim agitatorjem in volilcem vložili kar celo kopico tožb. Gospoda Konečnika iz Gaberja so tožili, da je v neki gostilni pretil posilinemcem, da jih bodejo Slovenci postreljali, ako propadejo. Tega svojega drznega natolceanja pa niso mogli podpreti z dokazi in zato je bil gospod Konečnik oproščen. Blamaža za blamažo pride nad celjsko nemškutarijo!

c Teharje. V nedeljo, dne 8. t. m. se je vršil takoj ustanovni občni zbor krščansko-socialnega izobraževalnega društva. Da je bilo društvo res prepotrebno, kakor je omenjal zadnji dopisnik, je pokazalo tudi veliko število udeležencev. Se čez 200 poslu-

šalcev je polnilo premajhno dvorano v kapelji in željno pričakovalo govornika iz Maribora. Ker istega iz neznanega vzroka ni bilo, je prevzel g. Gajšek Martin predsedstvo zborovanja in podal besedo g. kapelanu. Ta je v kratkih besedah označil velik pomen novega društva, posebno v Teharjih, v tej občini, kjer vlada par zagrizenih nemškutarjev 2080 Slovencev kot turški paše. Toliko Slovencev nima besede pri upravi občine, toliko slovenskih delavcev mora molčati, ker se jim po nemškutarskem terorizmu jemlje svoboda prostega gibanja in mišljenja. Predsednik g. Gajšek z veseljem konstatira, da je že vpisanih v novo društvo 137 udov, ki si izvolijo nato na predlog slednje odbornike: Rebov Jože, predsednik; Janko Koštomaj, Franc Gajšek, Anton Gradišnik, Razbornik Ivan, kateri vsi volitev sprejmejo. Nato so pokazali novi društveniki v dejanju, da bodo skrbeli res za izobrazbo in zabavo. Igrali so igro „Repoščev“, kjer so vsi pohvalno rešili svoje vloge. Ker je bila dvorana premajhna in je moralno mnogo občinstva oditi, se bo na splošno zahtevo ponavljala igra dne 29. t. m. v nedeljo po večernicah.

c Petrovče. Dne 6. t. m. smo uprizorili igro „Za pravdo in sreč“ ki se je prav dobro obnesla. Udeležba je bila nepričakovana lepa. Igra se bodo v kratkem ponovila.

Polzela. Naši fantje so si v nedeljo dne 15. t. m. ustanovili Orlov odsek. Govoril je načelnik Savinjskega okrožja, brat K. Čulk, ter v imenu Zvezorov zvezin podpredsednik dr. Jehart. Pristopilo je koj trideset članov. Novoustanovljeni odsek je deseti v Savinjski dolini. Zavednim našim polzelskim fantom „Na zdar!“ in pa korajšno naprej!

c Braslovče. Tukaj je umrla dne 10. t. m. spoznana vrla slovenska žena, posestnica Enzabeta Šketa, rojena Travner v 68. letu svoje starosti. Bila je vzgledna krščanska žena in preblaga mati svojih otrok. N. v m. p.!

c Frankolovo. Prvo adventno nedeljo so se častiti g. Grega Preseruka poslovili od nas. Bili so naši dober in skrben župnik od 1. avgusta 1898, torej celih 12 let. Težavna poto in naporno delo jih je tako oslabilo, da so v 35. letu svoje duhovske službe morali izpreči in se podati v stalni pokoj. Preselili so se od nas k Materi božji v Petrovče. Naj bi dolgo vživali dobro zasluženo pokojnino!

c Frankolovo. Drugo nedeljo v minolem mesecu so nam preč. g. dr. Lav. Gregorec, naš visoko spoznani g. dekan, predstavili našega novega gospodarja župnika, nam že tako prav dobro poznanega gospoda Alfonza Požar, dotele vojaškega kaplana. Pred par leti so v Velikem tednu opravljali cerkveno opravilo v sosednji, takrat prazni črešnjevski fari, in so tudi našemu bolnemu g. župniku radi pomagali, kadar je bila kakšna potreba. Vsprejeli smo jih prav slovesno in z odkritosrčnim veseljem. Prišla sta k tej veseli svečanosti tudi oba sosednja gg. župnika črešnjevski in straniški.

c Nova Cerkev. Naše Bralno društvo je imelo dne 31. decembra 1. t. občni zbor. Obiskan je bil največ od mladih ljudi, mož je bil samo eden. Č. g. kapelan Ivan Zakošek je imel krasen govor o pomenu krščanskega časopisa. Iz poročil odbornikov smo posneli slednje: Udov je bilo 42. Deklice Marijine družbe so priredile meseca julija igrokaz „Čašica kave“, kateri je krasno uspel. Dohodkov je imelo društvo 147 K 64 vin., stroškov 125 K 49 vin., preostanek 21 K 83 vin. Za nakup novih knjig se je izdal 45 K 73 vin. Prebral se je 600 knjig.

c Nova Cerkev. Za električno luč, katero dobijo dobrnske toplice, se je že odmerilo. Napeljala se bo iz električne naprave zemljemerca Viljema Zintauerja pri Vitanju skozi Sotesko.

Gornjigrad. Na vabilo okrajnega zastopa v Gornjemgradu se je udeležil poslanec gospod dr. K. Verstovšek seje okrajnega zastopa, v kateri se je posvetovalo zgoj s češnjiškem vprašanju. Gospod poslanec je označil svoje stališče in stališče poslancev Slovenskega kluba glede tega velevažnega vprašanja. Postopanje poslancev se je odobravalo in prejelo na znanje. Podali so razne nasvete častiti gospod župnik Dekorti, notar Drukar, dr. Goričar, načelnik Šarb in Kocbek.

c Gornji Grad. Zadnjo nedeljo se je vršil takoj shod, ki je bil zelo dobro obiskan. Otvoril ga je poslanec dr. Verstovšek. G. komisar Šima-Gall je predaval o raznih agrarnih zakonih in o dobrih uspehih na gospodarstvu, ki se poslužuje teh zakonov. Poslanec dr. Verstovšek je govoril o važnosti planin, o zboljšanju istih in o pravnem stanju planinskih pašnikov nasproti graščini. Gospod župnik Ferme iz Novih Stiftov je opozarjal na težave, ki bodo nastale z graščino, toda upravičeno naglašal, da se mora zadeva rešiti v prid posestnikom živinorejcem. Vsem predavanjem so sledili poslušalci z velikim zanimanjem.

c Gornji Grad. Izpred sočišča. V četrtek, dne 29. decembra lanskega leta, vršila se je preiskava proti Andreju Gomunig, c. kr. finančne straže paznik na Rečici, ki je obdolžen radi nekih žaljivih dejani proti nekemu č. g. kaplanu, ki ni drugega zakrivil, kakor da je postal duhovnik. C. kr. orožniki zadevo vestno zasledujejo, in še najbrž marsikdo drugi ali druga zraven zmrzne. O izidu se poroča prihodnj.

c Rečica ob Savinji. Da je pri celjskem uredništvu „Narodnega Lista“ nastala res pravčata azijska kolera, mora vsak mislit, komur pride izjava iz Rečice ob Savinji v štev. 1

Poročilo o živinskem sejmu na Dunaju dne 14. januarja 1911.

Na sejmu se je priguralo 2058 komadov goveje živine in sicer 1584 komadov dobrorejene, in 524 slabž živine. Prodajali so se ogrski dobre rejeni voli po 76 K do 84 K, nemški po 88 K do 104 K, biki in krave po 74 K do 106 K, za 100 kg žive teže.

Svinjski se em na Dunaju.

Naznanjenih je bilo 15594 svinj, priguralo pa se je ob začetku sejma le 9111 prasičev v 1758 dobro rejenih svinj, skupaj 14859 svinj. Pr daje se so dobro rejene svinje po 136 do 140 vin., srednje vrste svinje po 126 do 134 vin., lahke vrste po 112 do 120 vin., praviči po 80 vin. do 104 vin., za 1 kg žive teže.

Poročilo o živinskem sejmu v Gradcu dne 12 jan. t. l.

Na sejmu je bilo 280 volov, 117 bikov, 84 kras. Prodajali so se dobro rejeni voli od 98 do 110 K, srednje debeli voli od 84 do 94 K, dobro rejeni krate od 76 do 88 K, srednje debele krate od 62 do 74 K, suhe krate od 54 do 60 K, biki od 82 do 99 K, mlada živina po 80 do 98 K.

Lijstica medaščka.

C-lje, Konjice, Sv. Lovrenc nad Mariborom. Sv. Lovrenc na Dr. p. Za to številko propono. — Prihova, Dornava, Račbor, Mala nedelja, Gor, Radgona, Sv. Lovrenc v Slov. gor. Bržce: Tokrat ni bilo mo gole. pride prihodnjie. — Sv. Lovrenc v Slov. g.r.: Smo odstopili Nasemu Domu. — Marenberg: To ni bl. tako m sljeno Žiliti Vas nihče in hotel in nespazimljena ni nobenega zaradi dopas. — Porečajte vedrati — Durnova: Izate preostro pero. Če probimo, gremo vsi skupaj kašo pihat. — Marija Smž: Premaš za javnost zanimivo. Oglas te se s drugimi stvarmi. — Jarenina: To je notranja cerkvena zadeva! To morate prediti doma! — Za drugo gled, pr daje, ali imate dovolj prič? — Žetale: Pišite vedrati kaj, toda tokrat preveč osebno, vrhutega še proti ženski. Oprostite!

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradec	Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
		K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	50 kilogramov	10	—	10	50	11	—	10	50
Rž		9	—	8	9	8	—	10	—
Čedra		9	—	8	5	9	—	9	50
Oves		9	—	8	75	9	—	10	—
Koruza		8	—	8	—	8	—	9	—
Proso		8	50	7	75	10	—	8	—
Ajda		8	70	7	60	11	—	8	25
Sladko seno		—	—	2	25	2	50	3	40
Kislo		—	—	—	—	2	—	2	60
Slama		—	—	1	75	2	—	3	—
Fizola		—	—	—	—	—	—	—	—
Grah		—	—	—	60	—	—	—	—
Leča		—	—	—	60	—	—	—	—
Krompir		—	—	—	08	—	—	—	—
Sir		—	—	—	40	—	—	—	—
Surovo maslo		—	—	2	50	—	—	—	—
Maslo		—	—	1	80	—	—	—	—
Spoh, svež		—	—	1	70	—	—	—	—
Zelje, kislo		—	—	—	24	—	—	—	—
Repa, kisla		—	—	—	20	—	—	—	—
Mleko	1 liter	—	—	—	22	—	—	—	—
Smetana, sladka		—	—	—	96	—	—	—	—
"		—	—	—	96	—	—	—	—
Zelje, 100 glav		—	—	8	50	—	—	—	—
Jačica, 1 kom		—	—	—	—	06	—	—	—

Zobna krema

Oddati je dne 1. marca t. l. služba

hišnika

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. S to službo je obenem združena služba pomognega delavca v tiskarni. Prošnjiki morajo biti krepki in zdravi, ter poštene, neomadeževanega vedenja. Prednost imajo oženjeni možje brez otrok. Prošnje je vložiti do 29. januarja na naslov: Katoliško tiskovno društvo v Mariboru. Plačilni in drugi pogoji po dogovoru.

Zenini, * neveste, * svatje**Janko Artmanu**v St. Jur ob juž. žel.
po svatovsko oblekoin druge na novo nabavljeni svatovske
potrebščine. 981**Stolpne ure**

za cerkev, rotovže, šole, graščine i. t. d. izdelujejo po dolegtni praksi in najboljši konstrukciji brata Ignac in Jožef Berthold v Erzovu, glasom obrtnega lista upravičena špecialista v izdelovanju stolpnih ur. El krični stojni obrat, 5 — 10 letno jamstvo, po ceni, brez konkurenco, tudi plačila na obroke. Proračun zastonj. Poprave najhitreje. Najboljše referenice.

Pojasnila o inseratih daje

upravnosti samo tistim, ki priložijo vprašanje znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 14. januarja 1911

Trst 60 28 70 26 57

Line 18 82 64 83 6

K. Roš, stavb. prakt. v Jaromini

ter drugim korporacijam v izdelovanju

načrtov in proračunov, zagotavljajoč

naključno mi zaupanje v

vsestransko zadovoljnost cejl.

narodnikov izvršiti. 13

Prodajem posestvo v Opčini, županiji Videm, Anovec št. 18.

Potoc pri Starvici, Spodnji Štajersko

z 84 orali zemljišča, obstoji

iz njiv, travniku ho te, 4 orali

starega vinograda, z gospodarskim

poslopjem 600 stotov krme, cena

24 000 kron. Več pove in razkaze

Poldi Župančič, pošta Videm, Anovec št. 18, Potoc

vpravništvo 976

Fant, v 21 letu, pošten in trezen,

popolnoma več kmetijstva, živinoreje,

posebno pa sadje in vino-

reje, subeg in seljana cepljenja

amerikanskega trsa, kletarska itd.

zmožen slovensčine in nemščine

v gorovu in pisavi, išče primerne

službe na kakem gradu ali pa pri

priči veleposetniku. Naslov se

izre v upravnosti

Gostilna v sredi med Mariborom

in Ptujem na okrajni cesti je na

prodaj za 12 000 K. 4000 K lahko

ostane vključenih; zraven je tudi

3 orale zemlje. Za gostilno potrebe

reči se predajo zraven. Več

pove upravnosti lista. 28

Pekarski učence se sprejme, pre-

skrbiča s potrebnim obliko, inako

je pride, tudi netaj piščeta, pri

pri Alojziju Pečniku, pek. mojster

v Selenci ob Dravi. 82

Lepo posestvo četr ure na Jakob

ske farne cerkev obsegajoče 26

orslov, obstoječe iz lepih njiv, pa

n krov, lepega sedenja in g. zla

ia novo bazenega vinograda. (1

orsla,) kmečke hiše, gospodarskega

poslopja in viničnice etakto rodu;

cena orala 840 kron. Istotam so

prodaja drugo posevo, obsegajoče

12/3 orala z lepimi njivami, trav-

niki in g. zidom, in zidan hiša z

gospodarski poslopjem za enako

ceno. Proča oboje skupaj ali vsako

za Pojasnila daje g. Matja

Peklar, gostilničar Sr. Jakob v Slov.

gor. 40

Beklica, okoli 24 let, iz početne

kmečke hiše, išče službo v kakem

večjem hotelu ali kvartnu. Naslov

pove upravnosti tega lista. 23

Tisje na prodaj: Silvaner, Velk

Rizling in Gatedel, cipirjen na R. p.

Portals. Cena trst. 4 kron 100

komadov. Anton Turin, Gotsko,

p. Studenice pri Poljčanah 27

V okraju Šmarje pri Jelšah bli-

zu trga na železnišču pod roko

prodaja malo posetovo po nizki cenii,

obstoječe iz hiše, kleti, hleva seden-

nosti, njive, in novo na vjenčega

vinograda s 5000 ameriškimi

trstmi. Naslov v upravnosti tega

lista. 36

Sarejme se lekoviški učence.

Učni čas 3 leta. Mesečno 4 kroze

in oblike. Oplotnica pri Konjicah.

Andrej Gluščič. 34

Edina štaj. narodna stek

Brzoparilniki za krmo ,ALFA' so najbolji!

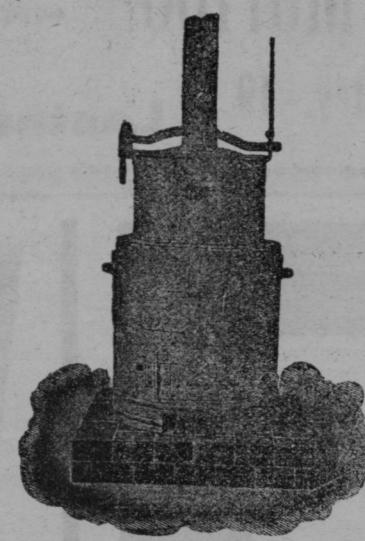
**Velika prihranitev na času,
na kurivu in najboljša krma**

980 to so največje prednosti istega.

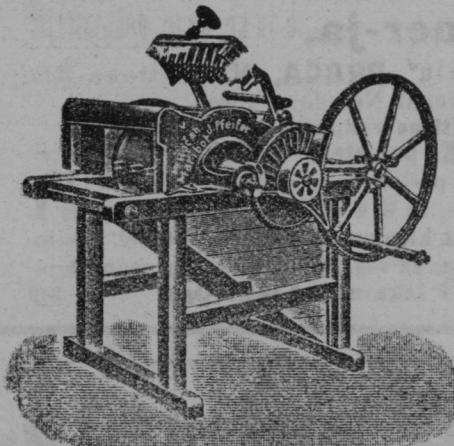
Zahvaljujte cenike!

Dopisuje še slovensko!

Delniška družba ALFA SEPARATOR Dunaj XII.

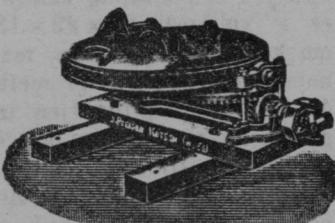

Tovarna za poljedelske in kmetijske stroje

kakor mlatišnico za škopanje in navadne mlatišnice za roko in gepelj. Rezalnice, gepelj, vejalnice itd. Livarna za železo in medenino. Izdelujejo se mlini in žage za vodno in parno moč. Vsa popravila po ceni in točno. Ceniki se pošiljajo brezplačno. Kupuje se po najboljši ceni stare vrito železo, cink, cin, baker, svinec, t. d. 941

I. Pfeifer,
tovarna in livarna
v Hočah
pri Mariboru.

Štefan Kaufmann
trgovina z železnino
23 v Radovljici
priporoča
šteditnike
in vsakovrstno posodo.

Stampilje
iz kavčka se dobijo v tiskarni u Cirila v Mariboru

Zahvala.

Vsled prerane smrti moje nepozabne, blage soproge gospe

Franje Šarb,

rojene Schechel,

mi je došlo od vseh strani toliko izjav sočutja in sožalja, da mi ni možno se zahvaliti vsekemu posebej. Boditi mi torej dovoljeno, da izredem svoje najskrenješko zahvalo tem potom.

Posebej še hvala preč dekanu g. Fran Dovniku u za telžbo moji rajni ženi pred smrto in za vodstvo pogreba, kakor duhovščini sploh za spremstvo pokojnico na zadaji poti.

Nadalje hvala učadništvu, učiteljsvu, tržanom in tržankam ter okoličanom. Hvala tudi pogrebcom iz Moširja Nazarij, R-čce, Ljubnega, Bene, Novo Št. itd., kakor tudi zastopnikom društev, predvsem domači požarni brambi. Zahvaljujem se še zlasti g. pevcem za telžilce žalostne.

Sprejmite pa mojo zahvalo vsi tisti, ki ste mi pismeno izrazili svoje sožalje.

V Gornjem gradu, dne 10. jan. 1911.

45

Fran Šarb

Zahvala.

V svojem in v imenu svojih dragih izrekam najvernejšo zahvalo za izkazano nam sožalje, tolazbo in pomoč v bolezni in smrti moje iskreno ljubljene nepozabljive soproge oziroma matere

Ane Kočevar roj. Štamberger,

posestnica v Obrizi,

ki je po dolgi mučni bolezni preidena s svetimi zakramenti za umirajoče izdhvila svoje blago dano dne 11. januarja v starosti 41 let.

Posebno se še zahvaljujem vsem udeležencem pogreba od blizu in daleč za iskazano čast.

Obriz, dne 15. jan. 1911.

47

Žalnjoči Iv. Kočevar
z otroci.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega, puljega, nekogar K 2 —, pol belega K 2 : 30, belega K 4 —, prima perje mehkega kakor jabol K 8 —, voleprima oglašenega najboljše vrste K 8 —, mehkega perja (puha) sivega K 6 —, belega 10 —, prsnega puha K 12 — od 5 kg naprej 834 poštne prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega īleta (naukinga), pernice, velikost 170×116 cm z dvema zglavnima, te dve 80×56 cm, zadosti napolnjene, novim, sivim, očiščenim, košatim in stanovitim perjem K 16 —, napoljava K 20 —, maha K 24 —, pernica sama K 12 —, 14 —, 16 —, zglavnica K 3 —, 3:50, 4 —, pernice 180 cm×140 cm velike K 15 —, 18 —, 20 —, zglavnice 90×70 ali 80×80 cm, K 450, 5 —, 5:50, blazine iz gradja 180×116 cm K 18 —, K 15 — razpošilja po povzetju, zavojnina zastonj, od K 10 — naprej poštne prosto.

Maks Berger v Dešenici štev. 1015, Šumava.

Kar ne ugaja, se zameni ali pošlje denar nazaj. Ceniki o blažinah, oblejah, prevlekah in drugem posteljnem blagu zastonj in poštne prosto.

Naznanilo.

Vinogradačkom naznajjam, da imam cepljene trte na prodaj mojer silvaner, burgunder-beli, muška: V. rizling, rulander, portogizer, kapčina, žlabtnica, beli in rdeči traminec, ranfol, vse na riparijo-portalis cepljeno. Cepljene trte stanejo 100 komadov 14 kron. Korenjenaki 100 komadov 3 krone. Narocila se sprejemajo, dokler je še kaj v zalogi.

Janez Verbnjak, poestnik in trtnar, Breg pri Ptaju.

Ljudska hraničnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svoje veliko gostilno

* *

30 srb za tuje po jake nizkih cenah

* *

fijakerijo v hiši

* *

Dobra in točna posrežba.

obrestuje

hranične vloge po $\frac{1}{2} \%$ brez vsakega odbitka. Sprejema hranične kujičice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

V svrhu varčevanja v malih sneksih daje vložnikom

dovršične hraničnike

na dan zastonj, če vložka prekraja skupaj 4 K.

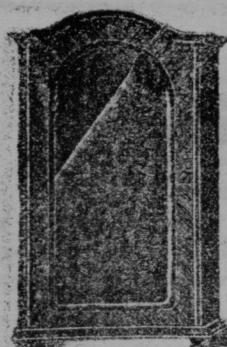
Za vplačila po pošti se dajejo zastonj pošt. hranične položnice.

Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

Vrednost je prejela se sčetnica 1911. dol. izvenčno obvezne dovoljne od 8.—12. ter od 3.—8. apr.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 $\frac{1}{2}$ %, ter na zastavo vrednostnih papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povračitvi malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in listine za vključbo dela brezplačno, stranka plača le kolata.

Največja mizarska in tapetarska trgovina Karol Wesiak - Maribor

551

Tegethofova ulica štev. 19.

Pohištva in posteljne oprave

..... po najnižjih cenah.

Cenik in proračun zastonj.

Lastna mizarska in tap. delavnica

Kalthreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Skoraj zastonj!

Gramofon

za 15 K

obstojec iz politirane škatlice v velikosti 23 x 22 x 13 cm koncertne nombrene, raznoba vne trompete v premeru 47 cm; jako prijubljen in glasen aparat. Velike plošče po 250 K, 1000 igl 160 K. Tako po ceni samo pri Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor Oddaja se tudi na obroke. Jako umestno dario.

883

Mala hiša s tremi sobami, kuhinja s sedežem, klet, velik vrt, lepo sad o dreje, poleg okrajne ceste, primerna za rokodelca sli penzionista, se proda Cena 3600 K. J. Šovnik v Poljčanah poleg koledvora.

50

Jako lepo posestvo se proda, lepa lega, pripravljena za vsega gospoda kot letovšček, ali za skrbnega gospodarja zroudirano 14%, oraslo, 20 minut od koledvora in trga, 5 minut od glavne ceste, 4% orasli travnikov, 4 orele nji, 800 sadnih dreves, braje, vrt, 800 sčenjev vinogradov (polovica novi nasad), vse v najboljšem reda in dobro gojenje 6 orasli gozd, lepa gospodska hiša, deret prostorov, podstrekje, klet in hram gospodarsko poslopje, hram in ble, hlevi za pršte, prala in kuhinja in stalinica za sadje, listnica vse z opoko krito in v najboljšem stanju. Pripravljeni gospodarski stroji, kakor: centrifuga za mleko, parilnik, slavorenica, mlje, rezničar za peso, stroj za pranje per, kompirija itd. Več se izve pri Franjo Podkaj, Šmarje pri Jelšah 89 Stajersko.

912

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....